

מועד ניסן תשפ"א

בס"ד

בחינה בהלכות פסח ויום טוב ח' ניסן תשפ"א

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
4. חלק א' - עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
5. חלק ב' - יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.
6. יש לענות בנפרד על כל חלק מחלקי השאלה.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. הכנה מיום טוב ליום טוב או מיום טוב לשבת - כשלא הניח ערוב תבשילין:

- א. מתי מותר, מתי אסור, פרט את דין מזיד, שוגג, והערמה?
- ב. להכין לגוי או לכלבים?
- ג. מה דינו אם הכין?
- ד. כשבלייל יום טוב ראשון של פסח יש לו מצה שאפה מבעוד יום ורוצה לאפות עתה אחרות – מה דינו?

2. עיסוק בכבודו של מת ביום טוב וחול המועד.

- מת גדול או קטן בשבת או יום טוב ראשון או ביום טוב שני:
- א. מתי יקברוהו ועל ידי מי?
- ב. מהי צורת לווייתו?
- ג. אילו מצרכי המת ניתן לעשות בחולו של מועד?

3. איסור מלאכה בחול המועד.

- א. מה יסוד האיסור?, פרט את דעות הראשונים וסברותיהם. ובאר לפי זה למה הותרו מלאכות מסוימות.
- ב. מה הן חמש המלאכות שהותרו בחול המועד?

עמוד 1 מתוך 3

4. גוי או יהודי שהפקידו או הניחו אצל ישראל או גוי – חמץ.

- א. האם יש חיוב לבערו?
- ב. מה הדין כשהנפקד ייחד מקום לחמצו של הנכרי?
- ג. כשישראל קיבל את החמץ מגוי האם ומתי יועיל להפקידו בידי גוי אחר, או להחזירו למפקיד?

5. "על חמץ דגן גמור ענוש כרת, ועל עירובו עובר בלאו דברי רבי אליעזר, וחכמים אומרים... על עירובו בלא כלום"

- א. כיצד פירשו ופסקו רבותינו הראשונים מחלוקת זו?
- ב. האם בדברי רבי אליעזר נכלל גם חמץ נוקשה, מה ההוכחה לכך מדברי רש"י?
- ג. עבר ולא ביערו מה דינו לאחר הפסח?

6. ספירת העומר.

- א. מצוות ספירת העומר על מי היא מוטלת? ומדוע סופרים גם ימים וגם שבועות? ומה הדין אם השמיט אחד מהם?
- ב. המתפלל עם הציבור מבעוד יום כיצד ינהג, בחול, בשבת ומוצ"ש?
- ג. מי ששואלו חברו כמה ימי הספירה או שהוא עצמו אינו יודע כמה מונים היום, או שבשעת הברכה סבר שהיום חמישה ולבסוף נזכר שהיום שישה, כיצד ינהג? פרט.

7. הכשרת כלי הבית לחג הפסח.

- א. כיצד היא הכשרת סכינים, שפודים, חצובות, מחבתות, גביעים בעלי ידית של שנהב או עץ?
- ב. האם מועיל עירוי מכלי ראשון או כלי שני להכשרת כלים ושולחנות?
- ג. מה דינם של שפוד שנצלה בו בשר לפני פסח או כלי שנמלח בו בשר קודם פסח - והמלח בהם לא נבדק מחמץ?

8. מצינו בפסחים דף מב ע"א ארבע מימרות "אמר רב יהודה אשה לא תלוש אלא במים שלנו", "דרש רב מתנה בפפוניא למחר כולי עלמא חצביהו ואתו לגביה...א"ל אנא במיא דביתו אמרי". "דרש רבא אישה לא תלוש בחמה ולא בחמי חמה ולא במים הגרופים מן המולייר", "איבעיא להו עברה ולשה מהו",

- א. כיצד פירשו רבותינו את מחלוקת רש"י ורבי אליעזר ממיץ בסוגייתא?
- ב. כיצד פסק הבית יוסף במחלוקת זו?
- ג. מה דין לשה במים שהוחמו או שלא לנו?

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש לציין את דעת השו"ע, הרמ"א, ונו"כ.

9. ראובן יש בבעלותו כמה אופקי פרקמטיה:

- א. בנק משכנתאות וערבויות [באר כיצד והאם יכתבו שטר הלוואה].
  - ב. חנות לממכר כלי בית בגדים ומוצרי מזון [פירות וירקות, יין, ותבלינים בשמים].
  - ג. חברה לאיתור הזדמנויות עסקיות.
- עתה הוא ערב פסח ופנה ראובן לרבו לדעת היאך ינהג על פי ההלכה בימי חול המועד בכל אפיק השקעה.

10. שמעון כהן מכהן כראש מועצה וראש המועצה הדתית, בעירו מתבצעות עבודות תשתית רבות ומגוונות לרווחת התושבים, והוא אחראי על ענייני הדת מתוקף תפקידו במועצה הדתית, לפני החג ההולך וקרוב פנה ראש המועצה לרב המקומי שיואל להורות לו האם:

- א. יוכל להמשיך את עבודות העיריה בחול המועד?
- ב. מתוקף אחריותו על ענייני הדת בעירו הוא אחראי על כשרות ספרי התורה בעיר וברצונו לדעת האם בחול המועד מותר לכתוב ס"ת או לתקנו אם ימצא בו טעות או קרע?
- ג. האם מותר לפתוח את בית הדין של המועצה הדתית בכדי לדון או לערוך שטרי קידושין, כתובות, גיטין, צוואות, פרוזבול?

11. יהודה מתעתד לחוג את חג הפסח אצל ילדיו מחוץ לעיר, ואינו יודע האם יישאר אצלם כל החג או רק בימים הראשונים, או יחזור לביתו לפני החג לסידורים אחרונים, בנו שכן עברו דירה מרווחת לצורך ימי שהותו בעירו,

- א. כיצד ינהג בעניין בדיקת חמץ בביתו?
- ב. כיצד ינהג בעניין בדיקת החמץ בדירה ששכר בנו עברו?

12. לרגל המצב והמגבלות מארגן בנימין מניין מצומצם בבית כנסת על פי התקן שנקבע, כיוון שאינו בקי בכל ההלכות בחג, פנה אל רבו בכדי לדעת מספר הלכות שסבור שיהיו מעשיות בחג,

- א. האם מחויב בבדיקת חמץ בבית הכנסת? והאם יוכל לשלוח את בנו הקטן או אשתו לכך?, פרט דין דיעבד?
- ב. האחראי על הניקיון הוא גוי, האם יש למנוע ממנו להיכנס עם חמץ לבית הכנסת?
- ג. מתי יאמר קדיש שאחר קריאת התורה בחול המועד או בשבת חוה"מ? באיזה נושא מפטירין בחג הפסח, וכיצד חתימת ברכת ההפטרה בשבת חול המועד?
- ד. האם גומרים את ההלל בחול המועד פסח וביו"ט האחרון, ומדוע?
- ה. שכח יעלה ויבוא בתפילת החג או בברכת המזון?
- ו. האם אפשר לאכול חמץ מיד במוצאי יום טוב האחרון לפני תפילת ערבית והבדלה?

* * *

עמוד 3 מתוך 3